

Maciej Orkan-Łęcki

"Szablon stylistyczno-językowy w polskiej literaturze fantastyczno-naukowej", Janusz Anusiewicz, "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" XVI, Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 167

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) ANUSIEWICZ Janusz: Szablon stylistyczno-językowy w polskiej literaturze fantastyczno-naukowej. "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" XVI. Wrocław 1974 s. 77-90.

Autor omawia trzy piętra stereotypu stylistyczno-językowego literatury fantastyczno-naukowej: szablon językowy, szablon opisu oraz schematy motywów i tematów. Język literatury typu science-fiction jest językiem quasi-naukowym, operującym neologizmami i neosemantyzmami, co pozostaje w ścisłym związku z koniecznością opisywania nowych, nieznanych światów i sytuacji. Jednak, aby zapewnić dziełom komunikatywność, szablon słowotwórczy opiera się na elementach tkwiących w świadomości językowej odbiorców. Stereotyp opisu również wynika z konieczności stałego odwoływania się do czegoś znanego i oparty jest na przenikaniu się i porównywaniu fantastycznego z niefantastycznym. Ograniczoność motywów i tematyki jest też źródłem stereotypizowania się literatury tego rodzaju, której najbardziej charakterystycznym tematem stała się podróż w czasie. Uprawiana ostatnio bardzo intensywnie groteska fantastyczno-naukowa wydaje się być elementem ożywiający skostniałe już nieco formy.

BP/56/11

M.O.-Ł.

(II) BADANIA nad krytyką literacką. Pod red. J.Sławińskiego. Wrocław 1974, Oss., ss. 219, nrb. 1, zł 45.-

Na tom składają się następujące rozprawy: J.Sławiński - Krytyka literacka jako przedmiot badań historycznoliterackich; J.Prokop - Krytyka jako nierozumienie dzieła; J.Kmita - Oceny krytycznoliterackie jako źródło historyczne; F.Miko - Wartościowanie i analiza dzieła literackiego; M.Gumkowski, J.Pawłowski - O wielogłosowości tekstu krytycznego; M.Płachecki, K.Zaleski - Metatekst w tekście krytycznym; K.Bartoszyński - Pogranicza krytyki literackiej; K.Dybczak, T.Witkowski - Wypowiedź poetyczna jako akt krytyczny; I.Kitowiczowa - O zadaniach krytyki literackiej lat 1800-1820; E.Szary-Matywiecka - Od krytyki ignorancji do krytyki kompetencji; H.Markiewicz - Jak był zrobiony "Beniaminek"; A.Biernacki - Krytyka i historia literatury. Korbut - Kridl - Elzenberg: nieporozumienia powracające; S.Sawicki - O syntetycznym ujmowaniu literatury.

BP/56/12

I.J.